

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR
OFFICERSFÖRBUNDET
NR 7 | 2011

ANALYS:

Oprövad
teori bakom
Afghanistan-
doktrin

SIDAN 22

BASORG 13:

Förbanden
betonar
osäkerhet

SIDAN 10

**SPECIALISTOFFICER
SADE UPP SIG**

**FICK 5000
KRONOR
MER I LÖN**

SIDAN 20

Frånvarande befäl
och erfarna soldater
ledde till olyckor

SIDAN 6

FÖRBANDSBESÖK AMF 1:

Soldatvardag mellan
land och vatten

SIDAN 12

> – Många tar för lätt på intagningsproven. De hakar på men märker att det inte håller. De klev av efter provanställningen över sommaren.

Gustaf Zethelius, skyttesoldat på Amfibieregementet.

> PRESIDIUM

FÖRBUNDSORDFÖRANDE:

Lars Fresker. Tel: 08-440 83 47,
Mobil: 0706-28 25 81
lars.fresker@officersforbundet.se

1. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Thomas Malmström. Tel: 08-514 39 512
thomas.malmstrom@officersforbundet.se

2. VICE FÖRBUNDSORDFÖRANDE

Johnas Mård. Tel: 0455-853 27,
Mobil 0703-20 23 49
johnas.mard@officersforbundet.se

> FRÅGOR

Frågor kring medlemskap, medlemsuppgifter och försäkringar

Monica Hornegård, Susanne Bredberg
08-440 83 30. Telefonstängt onsdagar och fredagar

Frågor kring löne- och anställningsvillkor, rättshjälp, facklig utbildning mm

Ombudsmän Medlemsstöd: 08-440 83 30

Frågor kring information, press och hemsida

Eva Langlet 08-440 83 34, 070-654 45 00

LEDARE

3 En försvarsmakt utan lönepolitik

NYHETER

- 4 Inga extra pengar till försvaret
- 5 Strid väntar om soldatlöner
- 6 Administration gav fler olyckor
- 7 Var femte utlandssoldat skadad
- 8 Felräkning hotar rekrytering
- 9 Debatt om löneökningar
- 10 Oro och osäkerhet betonas

FÖRBANDSBESÖK

12 AMF 1

REPORTAGE

20 Specialistofficerare kan bli en låglönegrupp

ANALYS

22 Gerillabekämpning

KONGRESSEN

24 Förbundsmöte 2011

FÖRBUNDSNYTT

- 28 Många nya medlemmar
- 29 Vara skyddsombud

INSÄNDARE

31 Var är den strategiska lönepolitiken

> REDAKTION

OMSLAGSBILD

Foto: Sussi Lorinder

**ANSVARIG UTGIVARE/
CHEFREDAKTÖR**

Daniel Skoglund 076-525 40 85
daniel.skoglund@
officersforbundet.se

REPORTRAR

Linda Sundgren 0708-20 39 88
linda.sundgren@officersforbundet.se

ADRESS

Förbundskansli/tidningsredaktion
Box 5338, 102 47 Stockholm
Besöksadress: Sturegatan 15, 4tr

TELEFON

Växel 08-440 83 30

FAX

08-440 83 40

ANNONSER

Irmér Media AB, 08-742 10 08
info@irmermedia.com
Annons bOKas senast 1 vecka
före redaktionellt manusstopp.

LAYOUT

Produktionsdesign AB

TRYCK

Ljungbergs tryckeri,
Klippan

MANUSSTOPP

Officerstidningen
Nr 8, 17 oktober
Nr 9, 28 november

INSÄNDARE

Insändare som överskrider
3500 tecken inklusive
blanksteg tas ej emot.

Eftertryck utan skriftligt tillstånd
från redaktionen förbjudes.

Insändare skickas till:
daniel.skoglund@
officersforbundet.se

En försvarsmakt utan lönepolitik

Frågor om lön är centrala i facklig verksamhet. Faktum är att det är ur dessa frågor den fackliga verksamheten en gång i tiden föddes. Lönen är den ersättning du får för det arbete du utför och att lönen på något sätt ska vara rättvist bestämd, dels jämfört med kollegorna, dels jämfört med andra arbetstagare på arbetsmarknaden.

Frågor om lön är inte digitala även om lönestatistik ibland kan få oss att tro det. Frågor om lön handlar om olika viljor utifrån givna förutsättningar. Arbetsgivaren vill sätta en viss lön för att stimulera att ett visst arbete blir utfört på ett visst sätt utan att ekonomin i verksamheten riskeras och arbetstagaren vill ha en viss ersättning för det arbete som han eller hon utför som ska vara rimlig och rättvis i jämförelse med hur annat arbete på marknaden ersätts. De här olika viljorna är vad vi kallar för lönepolitik.

12 år gammal lönepolicy

För att komma dit man vill räcker det inte att ha en karta, man måste också veta var man är. Så är det när det gäller frågor om lön också. Det är när man inser det som man blir orolig. Vi har precis genomfört ytterligare en avtalskonferens och

följt upp resultatet av revision steg I i Försvarsmakten. Vi kan konstatera att Försvarsmakten gått vilse. Inte heller i den här lönerevisionen har Försvarsmakten kunnat presentera en lönebild för att beskriva "var vi är". Så har det tyvärr sett ut i ganska många år nu, åtminstone sedan 2007. Något som kanske är än värre är att man inte heller verkar veta vart vi ska. Om man jämför dagens Försvarsmakt med den vi hade

Antalet bud om utebliven löneökning för enskild medlem har varit stort i sista lönevisionen

1999 så är skillnaderna stora. Blickar vi några år framåt blir de än större. Den enda uttalade lönepolitik som finns i Försvarsmakten, alltså arbetsgivarens vilja, är dock fortfarande den lönepolicy som fastställdes just 1999. Det här har vi påtalat sedan 2007 och försökt få ändring till stånd avtals- och samverkansvägen.

I väntan på Godot

Försvarsmaktens svar sedan vi först tog upp frågan om höjd kvalitet 2007 har ständigt varit "det kommer att bli bättre" och "arbete pågår". Några konkreta resultat av detta har vi ännu inte sett. En signal från Försvarsmakten som blivit starkare de senaste åren är också att lönesättande samtal direkt mellan chef och medarbetare ska vara lösningen på problemen och att man så snart som möjligt vill få sådana till stånd, gärna med sifferlösa avtal som grund.

Min reflektion så här långt är att det säkerligen skulle vara bekvämt för arbetsgivaren om man slapp ett besvärligt fack som ställer en massa krav och istället kunde göra upp med varje arbetstagare för sig. Frågan är dock om det kommer vara lika attraktivt för våra medlemmar? För utifrån vems vilja ska den lönesättande chefen sätta lön så länge ÖB inte talat om vad han vill, sin egen? Får han det utan ekonomisk begränsning kan det nog bli attraktivt, men så kommer det naturligtvis inte bli. Det har vi redan sett exempel på i den senaste revisionen där för ovanlighetens skull antalet bud om utebliven löneökning för enskild medlem varit stort, oftast med hänvisning till att medlemmen redan har rätt lön eller att löneläget är "väl hävdad".

Foto: Ulf Löbke

Vad dessa påståenden vilar på för grund har arbetsgivaren dock i de flesta fall inte kunnat visa då man vare sig haft tillgång till statistik eller en uttalad lönepolitik. Tack och lov har antalet oförändrade löner blivit långt färre än arbetsgivaren gett bud om tack vare goda insatser från våra förtroendevalda vid förhandlingsborden.

Snart rasar taket

Därmed har vi kommit så långt att vi kanske kan dra några slutsatser inför framtiden. Den senaste revisionen tycker jag har visat att påståendet "tillsammans är vi starkare än var och en för sig" fortfarande står sig. Ordstavet att "ett hus måste byggas från grunden" står sig också ganska väl om man med grunden menar en uttalad lönepolitik armerad med tillgänglig och pålitlig lönestatistik. På grunden kan man sedan resa stommen i form av kollektivavtal om lön som tillgodoser såväl arbetsgivarens som arbetstagarens krav. Tyvärr har man i Försvarsmakten valt att försöka bygga taket först varför det börjar bli bråttom att få grunden på plats och tillsammans med oss resa stommen innan taket rasar in.

STOCKHOLM 21 SEPTEMBER 2011
LARS FRESKER, FÖRBUNDSORDFÖRANDE

> KANSLIET

Förbundsdirektör

Peter Löfvendahl
Arbete: 08-440 83 56
Mobil: 070-580 51 07
peter.lofvendahl@officersforbundet.se

Kamrer Susanne Skäfte

Assistenter

Barbro Kristiansson
Berit Fekete

Ombudsmän

Pelle Avelin, Patrik Larsson
Conny Jansson, Mikael Boox
Mikael Kenttälä, Fredrik Norén

Medlems- och försäkringsservice

Monica Hornegård
Susanne Bredberg

Förhandlingschef

Niklas Simson

Informations-, press och webbansvarig

Daniel Skoglund

Informatör/Redaktör

Eva Langlet

Officersförbundets

förtroendevalda revisorer

Torbjörn Ekelund
Per Thulin

Adress

Officersförbundet
Box 5338, 102 47 Stockholm

Telefon

08-440 83 30

Fax

08-440 83 40

E-post

kansliet@officersforbundet.se

Inga extra pengar till försvaret

20 september lade regeringen fram budgetpropositionen för 2012. 227 miljoner ska föras över till förbandsverksamheten från vidmakthållande och inköp av materiel, samt forskning och utveckling. Dessutom ska Fortifikationsverket läggas ned.

– Förbandsverksamheten tillförs nästa år nära en kvarts miljard. Det är mer och tidigare än Försvarmakten räknat med, säger försvarsminister Sten Tolgfors i ett pressmeddelande.

Det är dock inga nya pengar som tillförs utan en ökad omflyttning mellan Försvarmaktens olika anslag.

– Inköp och underhåll ska i framtiden vara på samma nivå som idag. Vi ska få ut lika mycket effekt för mindre pengar. Men exakt hur vi ska genomföra det vet vi inte i nuläget. Vi kommer att få ett regeringsbeslut i närtid som ska peka ut ramarna för hur vi går vidare, säger Ulf Bengtsson, Försvarmaktens generaldirektör.

Tufft uppdrag

Redan i försvarsstrukturkommitténs slutbetänkande i somras fastslogs att effektiviseringar borde kunna göras i samarbetet mellan Försvarmakten och Försvarets materielverk (FMV).

– Det här ser vi som ett tufft uppdrag. Försvarmakten har till del varit kritiska mot förslagen i försvarsstrukturutredningen, främst när det gäller nivån på effektiviseringarna. Regeringen har nu bestämt inriktningen, vilken vi självklart följer.

Även om inga konkreta förslag är klara har Försvarmakten och FMV

har redan inlett preliminära diskussioner om möjliga effektiviseringar.

– Vi har framfört till regeringen att det är bättre att vi får lösa detta mellan oss och FMV. Så där är vi nöjda att regeringen ger oss ett övergripande uppdrag. Är det sedan så att vi, tillsammans med FMV, bedömer att besparingarna inte går att ta hem, då måste vi säga det till regeringen, säger Ulf Bengtsson.

Bengtsson förklarar att överföringen om 227 miljoner år 2012 är utöver de ytterligare 700 miljoner som både Försvarmakten och regeringen räknar med ska börja frigöras inom budget från 2013 för att finansiera det anställda försvaret. Exakt hur de besparingarna ska göras inom ram är inte heller fastställt, fast kalkylen för försvarets ekonomi bygger på att det lyckas.

Fortifikationsverket bort

I propositionen sägs också att Fortifikationsverket ska läggas ned, i enlighet med den statliga fastighetsförvaltningsutredningen från i våras. Det föreslås att utlandscamper och slutna anläggningar överförs till Försvarmakten och det öppna beståndet ska antingen föras över på annan statlig huvudman, eller bolagiseras.

– FM har velat ta över camper och det slutna fastighetsbeståndet från Fortifikationsverket. Hur det öppna beståndet förvaltas är mindre betydelsefullt förutom att vi vill ha en professionell fastighetsförvaltning som gör att vi kan jobba på att minimera lokalkostnaderna, säger Ulf Bengtsson.

Officersförbundet är klivet till nedläggningen av fortifikationsverket.

Regeringen förväntar sig lika mycket effekt för mindre pengar.

– Vi uppmanar regeringen att inleda en nedläggning först 2015, om den ska fullföljas. Detta för att inte ytterligare en faktor ska vara okänd i den stora komplicerade omorganisation som försvarmakten just nu är inne i och som ska vara kvar 2014, säger Peter Löfvendahl, förbundsdirektör vid Officersförbundet.

Kräver lyhörddhet

Officersförbundet uppfattar att budgeten, förutom nedläggningen av Fortifikationsverket, inte innehöll några större nyheter. Förbundet uppmanar regeringen att vara lyhörd för eventuella signaler från Försvarmakten rörande möjligheterna att frigöra 700 miljoner. Förbundet är positiva till att Försvarmakten i budgetunderlaget tydligt påpekat för regeringen att det ekonomiska läget kommer att bli kärvt framemot 2013–2014.

– Vi hoppas att ÖB vågar stå på sig och framföra eventuella dåliga

ekonomiska nyheter om det skulle behövas. Regeringens uttalande syfte med övergången till ett anställt försvar har aldrig varit att spara pengar utan att höja effekt och kvalitet och kvalitet kostar, säger Peter Löfvendahl.

Fördomsfull retorik

Förbundet irriterar sig dock på vissa av regeringens formuleringar i propositionen.

– När det gäller personalförsvöringen talar regeringen fortfarande om att Försvarmakten skulle ha en felaktig ålders- och kompetensstruktur. Det är fördomsfullt och trist att den retoriken inte försvinner. Kompetens och yrkeserfarenhet kan inte vara något hinder för verksamheten. Vår uppfattning är att personalen, både ung som äldre, just nu sliter för att försvarmakten ska lösa både insatser och omorganisation, säger Peter Löfvendahl.

DANIEL SKOGLUND

> NOTISER

GEMENSAMT LUFTFÖRSVAR ÖVADES I RYSSLAND

Vitryssland och Ryssland genomförde gemensamma luftförsvarsövningar under 16–22 september, rapporterar den ryska nyhetsbyrån Ria-Novosti. I övningen, som genomfördes i centrala och södra Ryssland, deltog sammanlagt 12 000 soldater, 50 flygplan och

100 stridsvagnar, samt ytterligare 100 stridsfordon. Även luftförsvarssystemet S-400 nyttjades i övningarna.

Övningarna syftade till att öka stridsdugligheten hos de två ländernas gemensamma regionala styrka som grundades för tio år sedan. Styrkans

huvudsyfte är att försvara ländernas västgräns och fördraget följdes i februari 2009 upp med ett avtal om samordnat luftförsvar, enligt nyhetsbyrån. (DS)

NYTT SVENSKT STAT

Ett nytt regeringsplan togs i bruk den första augusti i år. Därmed finns tre statsflyg till förfogande mot tidigare två. Det nya planet, Gulfstream 550, kan ta fler passagerare och har längre räckvidd än de gamla modellerna. Huruvida det fortsättningsvis ska vara

Strid väntar om soldatlöner

Officersförbundets uppsägning av avtalet om soldatlöner träder i kraft sista september. FM har skickat ut ett beslut om vad som ska gälla därefter. Officersförbundet anser att beslutet strider mot lag och avtal. Något Försvarsmakten inte håller med om.

– Vi följer de centrala avtal som finns. Det här är en arbetsgivarinstruktion till våra chefer. Det är inget vi samverkar, säger Per-Olof Stålesjö, Försvarsmaktens personaldirektör.

– Hade de åtminstone tagit upp detta med oss hade de kunnat undvika ett flertal brott mot lag och avtal. Det är för mig en gåta hur Försvarsmakten kan fatta en sådant här beslut, säger Niklas Simson, Förhandlingschef på Officersförbundet.

Nya ramar

Den 20 september fattade Försvarsmakten ett beslut som lade fast vad Försvarsmakten uppfattar som de nya ramarna för lönerna för gruppchefer, soldater och sjömän.

– Tarifflönerna för soldater var tänkt att gälla under en övergångsperiod. Det var tråkigt att Officersförbundet valde att säga upp avtalet i förtid, säger Per-Olof Stålesjö.

– Det viktigaste nu är att våra chefer får något att jobba utifrån. Försvarsmakten har ett ekonomiskt läge som inte blir bättre. Vi kan inte släppa lönesättningen helt fri. Vi har plutonchefer som ska sätta lön som inte har fått utbildning i det ännu, säger Per-Olof Stålesjö.

Foto: FBB – Combat Camera
Löneavtalet för soldater och sjömän slutar gälla sista september.

Det i beslutet angivna lönespannet är absolut, om någon skulle vilja sätta en högre lön på en anställd soldat måste en ansökan skickas in till Försvarsmaktens Personalstab på Högkvarteret.

– Det finns en process för marknadskomponent. Det är inget man lokalt får fatta beslut om, säger Stålesjö och fortsätter:

– Lönesättningen sker ostrukturerat på våra förband idag. En duktig kille eller tjej som gör ett bra jobb ska ha samma lön i norr som i söder.

Per-Olof Stålesjö anser inte att beslutet övertrider kollektivavtal.

– Men vi får återkomma till Officersförbundet synpunkter och ta en dialog, säger han.

Leder till brott

Officersförbundet anser dock att beslutet leder till brott mot avtal och lag.

– Det enda vi kan hoppas är att Försvarsmakten drar tillbaka beslutet

annars måste vi gå till tvist på försvarsmaktsnivå och om det inte löser frågan tar vi det till central nivå mellan Arbetsgivarverket och Offentliganställdas förhandlingsråd (OFR), säger Niklas Simson

Enligt Officersförbundet strider beslutet bland annat mot de löneprinciper som finns i de centrala löneavtalen för staten.

– Beslutet är härresande och öppnar för lönesänkningar för anställda som byter befattning vilket bryter mot avtal. Jag citerar ur beslutet: ”Vid byte av befattning till ny befattning i lägre befattningsnivå ska lönesättningen ske på det sätt som gäller vid nyanställning.”

– Försvarsmakten vill alltså kunna sänka lönen för soldater vid omplacering. Så behandlas inte någon annan personalkategori inom FM idag. Så ska ingen kategori behandlas i framtiden heller, säger Niklas Simson.

DANIEL SKOGLUND

Placering av staber beslutat

Den 20 september beslutade Försvarsmakten att de regionala staberna ska vara placerade i Boden, Kungälv, Skövde och Revinge. Cheferna för I19, Livgardet, P4 och P7 blir även regionala chefer.

– Vi har velat gå ut nu och säga var de skall vara lokaliserade för att komma bort från var-frågan.

Nu fördjupar vi vilka exakta uppgifter och resurser de ska få, säger Försvarsmaktens insatschef Anders Lindström.

Leda hemvärn

I en bilaga till utredningen finns vissa preliminära inriktningar. Staberna ska leda hemvärnsförband i de fyra militärregionerna Nord, Mitt, Väst och Syd

– När vi nu startar en försvarsplanering måste vi ha fler platser att leda hemvärnet ifrån. Det går inte att bara leda från en plats, säger Anders Lindström.

Vidare ska de regionala staberna samverka med länsstyrelserna. De tidigare fyra Säksamkontoren som idag finns i Boden, Stockholm, Göteborg och Revinge inordnas i staberna.

Region väst med stab i Skövde kommer även att ha en del placerad i Göteborg.

– Säksamkontoren fortsätter sin verksamhet men förstärks utifrån de ökade behov av samverkan med civila parter vi ser när vi startar försvarsplaneringen, säger Anders Lindström.

DANIEL SKOGLUND

SFLYG I DRIFT

tre eller två statsflyg i flottan har regeringen inte beslutat, men enligt försvarsdepartementet har antalet flygtimmar med regeringsplanen ökat markant de senaste tio åren. (LS)

INGEN RYSK UPPRUSTNING PÅ GRUND AV GASLEDNING

Gasledningen, Nord stream, har hittills inte lett till någon ökad militär närvaro i Östersjön. Ryska marinen har tidigare sagt sig vara beredd att patrullera längs gasledningen, men det har inte realiserats. De senaste två åren har tendensen istället varit militär avspän-

ning i området, enligt Fredrik Westerglund, forskare och analytiker vid FOI.
– Ryssland prioriterar andra områden, som Svarta havet och Fjärran östern. En slutsats kan vara att Östersjöregionen bedöms som lugn och att man inte förutser några konflikter där i

närhet. Svarta havet är också strategiskt viktigt eftersom man därifrån har förbindelse med både Medelhavet och Arabiska sjön. (LS)

Administration gav fler olyckor

Införandet av Prio, attityder och bristande förberedelser bidrog till slarv och stort risktagande bland NBG-soldater på P4. Men problemen är inte unika för Skövde utan finns i hela Försvarsmakten, enligt en undersökning.

Under utbildning och beredskap i samband med årets Nordic battle group skedde upprejade tillbud vid NBG-skyttekompaniet i Skövde. Flera händelser bedömdes som allvarliga och minst tre omfattade vapen och ammunition. Efter en incident, då en soldat råkat avfyra ett vådaskott med en eldmarkering till ett BT granatgevär inne på logementet, tillsattes en central undersökningsgrupp. Flera bidragande orsaker identifierades och presenteras i rapporten Undersökning av 414. LSKKOMPNBG11 med andledning av inträffade OTM/avvikelser. Ett av dem är införandet av Prio.

– Olyckligtvis infördes system Prio samtidigt med rekryteringen till NBG, vilket gjorde att det gick lite grand åt fanders. Första linjens chefer bands upp med administration istället för att vara ute bland soldaterna och sätta sin prägel på verksamheten, säger kapten Mikael Millberg vid Livgardet, ordförande i undersökningsgruppen.

Struntade i regler

Frånvaron av plutonchefer gav soldater och gruppchefer stort svängrum. Några av dem hade tidigare deltagit i internationella insatser och ansåg sig så erfarna att de kunde bortse från rutiner, checklistor och regler.

Soldater med erfarenhet från Afghanistan i kombination med frånvarande befäl gav uppluckrade säkerhetsrutiner.

Foto: Johan Lundahl – FBB

– De fick instruktioner, men struntade i att följa dem med motiveringen ”Så gjorde vi inte i Afghanistan”. Det gällde exempelvis vissa kommandon och orderuttryck. Händer det helt andra saker än chefen förväntat sig vid en order kan det få oerhört allvarliga konsekvenser, säger Millberg.

De officerare från utomstående enheter som fick ta stort ansvar under kompaniets utbildning blev osäkra och fick auktoritetsproblem.

– Flera av dem hade själva inte gjort någon mission och de vågade inte hålla emot de erfarna soldaterna hela linjen, säger Mikael Millberg.

Undersökningsgruppen kritiserar också rekryteringsprocessen till

kompaniet. Millberg konstaterar att ”rekrytera ur magasinet” inte alltid är att föredra.

– Man gjorde som man brukar och ringde runt till sådana man kände. En del av soldaterna som anställdes hade jobbat som gruppchefer i Afghanistan och hade säkert bra ledaregenskaper. Men vissa hade blivit mer eller mindre fältbefordrade och saknade grundläggande gruppchefsutbildning.

Skövde inte unikt

I rapporten riktas också kritik mot regementet för bristande förebereelser. En slutsats är att personalen inte fullt ut insett vad det innebär att ta emot anställda soldater. Praktiska frågor, som var soldaterna

skulle parkera sina bilar, träna och äta, väckte irritation.

– Förbandet var inte riktigt mentalt inställt på att det var anställda soldater och inte värnpliktiga de skulle jobba med, säger Mikael Millberg.

Men problemen i Skövde är inte unika, poängterar han. De finns i hela Försvarsmakten och är således också något som kräver gemensamma åtgärder.

– Vi på Livgardet som har lång erfarenhet av att utbilda inför missioner har sett de här problemen länge. Att P4 reagerar beror förmodligen på att situationen är ny för dem, säger han.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

FÖRSVARSMAKTENS UPPSÄGNINGAR I AD

Det första steget inför en prövning av uppsägningarna till följd av Försvarsmaktens införande av den internationella tjänstgöringsskyldigheten (obligatoriet) i arbetsdomstolen är taget. Den fjortonde september genomfördes en

muntlig genomgång på Arbetsdomstolen (AD) där både Officersförbundet och Försvarsmakten deltog.

Huvudförhandlingen bedöms ta två dagar i anspråk och är preliminärt tidsatt till den 7–8 februari 2012.

Officersförbundet har lyft uppsägningen av en medlem till prövning, men AD-domen blir gällande för ytterligare sex medlemmar. (DS)

FLYGKRASCH KOSTA

Det Gulfstream G4 som fick omfattande skador då det i april i fjol körde av taxibanan på flygplatsen i Marmal i Afghanistan är åter i luften. Efter sju månaders reparation vid Gulfstream Aerospace Corporation i USA återför-

Foto: Anna Norén - FBB

Strider i Afghanistan bidrog till ökade skador under 2010, enligt en rapport från Försvarsmedicincentrum.

Var femte utlandssoldat skadad

Två av tio insatta soldater skadades och tre dog under förra året. Det visar den senaste rapporten om arbetsskador från Försvarsmedicincentrum.

Många olyckor skedde i samband med bilkörning eller vid hantering av personlig utrustning.

Under insats är olyckor och skador betydligt vanligare än på hemmaplan.

I fjol inträffade nästan 199 arbetsolyckor i samband med utlandstjänstgöring. Det motsvarar cirka en femtedel av samtliga insatssoldater vilket är den högsta siffran på fem år.

– Det har blivit tuffare i insatsområdena. 2010 hade vi betydligt fler stridsaktiviteter och stridsrelaterade skador än året innan, säger Åke Edler, sektionschef på marksä-

kerhetssektionen på produktionsledningens arméavdelning.

Totalt omkom sex personer i Försvarsmakten under fjolåret. Tre av dem dödades i Afghanistan, två under en skottlossning i februari och en i oktober när hans fordon körde över en hemmagjord sprängladning.

– Att vi har tre personer som omkommer i stridshändelser under

ett år är ovanligt. Vi får nog backa till Kongokrigen för att hitta något motsvarande, säger Åke Edler.

Majoriteten av olyckorna inträffar utanför campen och den typiska arbetsolyckan sker i eller i anslutning till fordon.

– Det handlar om allt från dikeskörning till påskjutningar. Vägarna i Afghanistan är dåliga, man har

mycket utrustning på sig och det är trångt i fordonen, säger Jan-Erik Wettermark vid Försvarsmedicincentrum i Göteborg som ställt samman statistiken över arbetsskador.

Men även den personliga utrustningen orsakar relativt många olyckor. I ungefär 25 procent av fallen sattes skadan i samband med utrustningen.

– Dels bär folk mycket och tungt. Dels hanterar man utrustningen på ett annorlunda sätt än man brukar. Exempelvis bär man gärna vapnet med pipan neråt för att signalera fredliga avsikter, men blir man tvungen att kasta sig åt sidan och ta skydd är det lätt att kolven slår upp i ansiktet, säger Jan-Erik Wettermark.

Enligt Åker Edler arbetar Försvarsmakten för att minska antalet skador i insatsområden. Och han säger att det redan skett en viss positiv förbättring.

– Man har tagit fram manualer för hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska bedrivas på campen och under senare år har flödet av avvikelserapporter blivit bättre. Vi håller också på att undersöka hur vi ska kunna minska de fordonsrelaterade skadorna.

LINDA SUNDGREN

Fler fall av orientböld under 2010

Bland sjukdomar i utlandsstyrkan dominerar smitta och infektioner.

Av totalt 28 anmälda sjukdomsfall 2010 handlade tio om just det. Den vanligaste orsaken till smitta i Afghanistan är infektionssjukdomen leishmaniasis, även kallad orientböld. Leishmaniasis sprids via

sandmyggan och kan ge öppna sår och bölder i huden.

– Förra sommaren var det särskilt många som drabbades, säger läkare Bertil Starfelt, sektionschef vid insats J4, försvarsmedicinsektionen. Det beror på att vi hade en tillfällig camp i ett område där det fanns mycket mygg. Man var nog inte införstådd med hur stor smit-

torisken var och skyddade sig därför inte ordentligt.

Starfelt säger att de svenskar som drabbas av leishmaniasis behandlas vid ett tyskt fältsjukhus. Inkubationstiden är mellan några veckor upp till flera månader och vissa får inte symptom förrän de kommit hem. Sandmyggan kallas ibland för sandflugan eller sandloppa. (LS)

DE 32 MILJONER

des planet till Sverige i början av juli. Reparationerna gick på 32 miljoner kronor. Enligt haverirapporten som kom i våras orsakades olyckan av en rad brister och misstag. (LS)

SPARKRAV STOPPAR ARMÉ-, MARIN- OCH FLYGÖVNINGAR

Försvarsmakten måste reducera verksamhetskostnaderna med 76 miljoner under 2011 på grund av ökade kostnader. Ökningen beror bland annat på ledighetsskuld, pensionsinbetalningar och ökade underhållskostnader.

Följderna blir reducerad övningsverksamhet inom armén, bland annat ställs en brigadstridsledningsövning in. För Marinens del minskas den marina slutövningen Swenex som endast blir en kortad momentövning. Även

flygvapnet ställer in en övning och minskar visst exportstöd. Inom ledningsområdet minskas bland annat kostnaderna för traditionsvård. (DS)

Felräkning hotar rekrytering

Sammanblandning av siffror på Högkvarteret låg bakom den felaktiga uppgiften om antalet tidvis anställda i försvaret. Det säger Gunnar Karlson, chef för produktionsledningens förbandsavdelning. Nu skruvas rekryteringstempot upp för att nå målet på 2 400 påskrifter till årsskiftet.

I våras uppgav Högkvarteret till regeringen att man hade lyckats rekrytera 2 700 personer för tidvis anställning. Men när halvårsrapporten publicerades fanns det plötsligt bara 300 påskrifter.

– Förbanden har gjort en korrekt rapportering, men det har brustit i precision i stabsarbetet hos oss. Målet för året är minst 2 400 påskrifter och den summan har blandats samman med det verkliga resultatet, säger Gunnar Karlson.

Felräkningen har rättats till, men fortfarande fattas ett stort antal tidvis anställda. På Högkvarteret har man ökat trycket på förbanden för att de ska lägga mer energi på rekrytering.

– Vi vidtar en mängd åtgärder och gör tydligt för förbanden hur viktigt det här är. Vi måste klara av att nå målet. Annars riskerar vi att det nya personalförsörjningssystemet försenas och, i slutändan, att förbanden inte når sin krigsduglighet. I grunden är det vad hela vår organisation handlar om, säger Gunnar Karlson.

Personliga möten

Högkvarterets budskap till förbanden är att rekrytering ska

Försvarsmakten jagar tidigare värnpliktiga för att hitta deltidsanställda gruppchefer, soldater och sjömän.

Foto: Alexander Karlsson – FBB

prioriteras. Samtidigt framgår av Försvarsmaktens halvårsrapport att prognosen för antalet tidvis anställda har skrivits ner till 2 000 vid 2011 års utgång.

– Vi jobbar hårt med rekrytering och förser förbanden med underlag och stöd. Vi uppmanar dem att skriva till och personligen träffa de som kan vara aktuella och bjuda in till repetitionsövningar. Just nu vänder vi oss till dem som tidigare gjort värnplikten, säger Gunnar Karlson.

Om de 300 interimsvtal som i somras var undertecknade ska anses vara ett godkänt halvårsresultat, vill inte Gunnar Karlson uttala sig om.

– Vi hade inget kvartals- eller halvårsdelmål och det går därför inte att uttala sig om hur vi ligger till. Men nu är vi tydliga med hur

viktigt det här är. Jag tycker inte att vi har varit otydliga innan heller, men det här är något som Försvarsmakten aldrig någonsin ägnat sig åt tidigare.

Lagstöd saknas

Men det finns ännu inga lagar och förordningar som reglerar den här sortens tidvis tjänstgörande personal. De avtal som nu skrivs är enbart avsiktsförklaringar i syfte att fånga upp intresserade. Inte förrän hösten 2012 förväntas författningsstödet ha sjösatts.

– Försvarsmakten har länge varit införstådd med att regelverket inte skulle finnas på plats i år. Det har vi alltså tagit hänsyn till i vår planering och det är just därför som systemet med interimsvtal har införts. På något längre sikt är det däremot mycket angeläget att det

Vi måste klara av att nå målet. Annars riskerar vi att det nya personalförsörjningssystemet försenas och, i slutändan, att förbanden inte når sin krigsduglighet.

kommer ett författningsstöd som i sin tur kan ligga till grund för att teckna avtal, säger Gunnar Karlson.

LINDA SUNDGREN

> NOTISER

MINOR RÖJDA UTANFÖR LETTLAND

Årets operation Open spirit är avslutad. Under två veckor hittades 33 minor från första och andra världskriget utanför Lettland. Open spirit är sedan 1996 en årlig återkommande operation med syfte att oskadliggöra minor i Östersjön för säkrare farvatten.

Vid årets insats deltog 16 minröjarfartyg och tre röjdykargrupper från tio nationer däribland Belgien, Frankrike, Lettland, Norge och Ryssland. Svenska marinen var på plats med HMS Sturkö, HMS Fårösund, HMS Ven och HMS Spårö. (LS)

NBG BILLIGARE ÄN VÄNTAT

Av de drygt 1,6 miljoner som var budgeterat till Nordic battle group 2011 har cirka 1,4 miljoner använts. Det visar den preliminära redovisning av kostnaderna som Försvarsmakten lämnat till riksdagens försvarsutskott.

De minskade utgifterna uppges bero på insatsen i Libyen där de delar som deltog i insatsen inte ersattes med nya resurser. Det slutgiltiga utfallet för NBG 11 presenteras i kommande årsrapport. (LS)

Avtalsrörelsen 2012

Debatt om löneökningar inom industrin

Industrifacken önskar löneökningar på 3,7 procent från 2012, enligt ett utspel den femte september. Arbetsgivarorganisationen Svenskt näringsliv anser att kraven är för höga.

Under nästa år ska löneavtalen omförhandlas för en stor del av svenska arbetsmarknaden. Avtalet för de statliga anställda löper ut 2012-09-30.

I den svenska lönerörelsen är industrin normalt först ut att avtala nya löner och villkor. De verkar i en internationellt konkurrensutsatt miljö och därför ses deras avtal nor-

malt som ett riktmärke för övriga områden, även de statliga.

"Facken inom industrins bedömning är att det finns goda förutsättningar för reala löneökningar under de kommande åren. Men det kräver högre lönehöjningar än förra gången. Det är samtidigt en löneökningstakt som inte äventyrar konkurrenskraften och som är väl förenlig med Riksbankens inflationsmål." Det skriver förbundsordförandena inom GS (Skogs-, trä och den grafiska industrin), IF Metall, Livsmedelsarbetarförbundet, Sveriges Ingenjörer och Unionen.

Organisationen Svenskt närings-

Facken inom industrins bedömning är att det finns goda förutsättningar för reala löneökningar under de kommande åren

liv anser att de sammanlagda kraven leder till ökning på minst 4,1

procent, än mer om försäkringskostnader inkluderas och är kritiskt.

– Min största oro är att våra motparter går i otakt med tiden, att de inte anpassar sina krav till den ekonomiska verkligheten vi är på väg in i. Kraven som presenterades idag kommer att spå på nedgången i den svenska ekonomin, säger Christer Ågren, vice vd för Svenskt näringsliv i ett pressmeddelande.

Inflationen under perioden augusti 2010 – augusti 2011 var 3,4 procent enligt statistiska centralbyrån (SCB).

DANIEL SKOGLUND

Skydda Sverige!

SBF innehåller de regler som gäller när en krissituation uppstår. Här finner du alla gällande regler för hur vi ska agera vid terrorangrepp, krig och svåra olyckor.

I boken finns alla övergripande bestämmelser samlade. Dessutom finns instruktioner för hur specifika myndigheter ska agera, vad som gäller för det militära försvaret, hur krisberedskap och civilt försvar ska hanteras i olika situationer, vilka regler som gäller kring skydd vid olyckor – och mycket annat.

PRIS 532:– exkl. moms (564:–)

fritzes.se

För beställning besök fritzes.se
Tel. 08-598 191 90 Orderfax 08-598 191 91
order.fritzes@nj.se www.fritzes.se

Fritzes

ett Wolters Kluwer-företag

Förbandens remissvar om basorg 13: Oro och osäkerhet bet

Stor osäkerhet avseende arbetsuppgifter och ansvar, samt önskan om ökade personalramar. Det är ett genomgående tema för förbandens svar i den andra remissrundan av Försvarsmaktens Basorganisation 13 som förbanden skickat till Högkvarteret den 8–15 september.

I sitt svar daterat nionde september skriver Marinbasen exempelvis att: *”Den givna uppgiften kan efter en inledande analys betraktas som både komplex och omfattande. Bristen på relevanta utgångspunkter försvarar analysen och även om man strikt utgår från den givna personalramen är osäkerheterna stora rörande vilka arbetsuppgifter och vilket ansvar den tänkta organisationen är planerad att axla.”*

– Vi vill helst inte kommentera underlaget nu. Det finns så många frågetecken avseende våra svar så att om vi börjar diskutera dem hamnar vi i spekulationer och det känns olyckligt i det här skedet av processen, då det kan skapa mer oro än klarhet, säger Marinbasens informationschef Mats Åkesson.

Civilt och militärt

I Marinbasens svar lyfts farhågan att reduceringen av skjutfältspersonal kan leda till att insatsförband kommer att få sänka sin ambitionsnivå när de tvingas överta uppgifter som idag sköts av Marinbasen.

Andra farhågor lyfts av F7 som skriver: *”Mot bakgrund av den komplexa geografiskt spridda verksamhet som skall ledas av C F7 är delar av ledningsfunktionen reducerad till under kritisk nivå avseende vissa funktioner. Dessa är främst ekonomifunktionen, kvalitetsfunktionen och det administrativa stödet.”*

– Vi på F7 uppfattade under våren att vi inte fick gehör för våra synpunkter. Men i förra veckan

Flera förband befärrar sänkt servicenivå på skjutfält och skjutbanor med den föreslagna basorganisationen.

Foto: Marcus Boberg

[efter att förbanden lämnat sina underlag] samlades alla flygvapenförband i Stockholm och då uppfattade vi att det fanns en lyhördhet för de saker vi försökt säga. Det var kanske lite sent, men vällovligt, säger Håkan Johansson, stabschef på F7.

Han uppfattar att den grundläggande strukturen på basorganisationen kan fungera men undrar över långsiktigheten:

– Jag brukar säga att man tar ut kittet, eller smörjmedlet ur organisationen. Istället för att alla har varit specialiserade i respektive roller blir det lite mer som på en familjepizzeria där du får sköta ekonomin ena dagen och stå i produktionen nästa. Det innebär en tempoväxling som är svår att se vad den får för effekter på sikt. Vi inom flygvapnet är skyl-

diga att följa en mängd lagar, regler och förordningar. För att leva upp till dem måste vi kanske se över egna förordningar och lämna några andra uppgifter ogjorda, säger Håkan Johansson.

I flera förbands svar diskuteras olika befattningars behov av civil kontra militärkompetens. Bland annat oroas F7 av att samtliga flygteknikertjänster i basorganisationen förslås bli civila befattningar.

– Det har flottiljchefen lyft med prod flyg och frågat om detta är rätt väg att gå. Vår uppfattning är att man inte på centralt håll var helt medveten om konsekvenserna för förbandets insatsförmåga. Vad som ska vara civila eller militära befattningar uppfattar vi är något som ska vägas av i nästa skede och

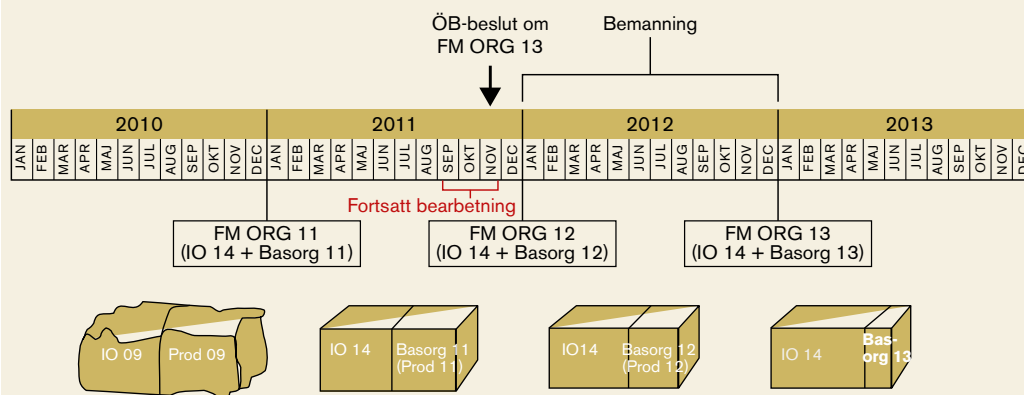
som inte är fastställt, säger Håkan Johansson.

Ja och nej

I19 har lämnat sina svar i en muntlig föredragning. Även I19 lyfter fram osäkerheterna.

– En av de svåraste faktorerna i diskussionen är oklarheten över det totala antalet bemanningsuppdrag förbandet får. Det vill säga hur många anställda som kommer att ta i anspråk för utbildning eller tjänstgöring på ett annat förband, skola eller centrum. Jag har koll på bemanningsuppdrag inom armén, men uppdrag som går ut från armelådan ser jag inte. Det gäller till exempelvis Högkvarteret, Karlberg och olika skolor, säger Olof Granander, chef för I19 och Bodens garnison.

Genomförandeplanen för FM Org 13

Försvarsmaktens plan för att skapa den nya försvarsorganisationen syns ovan. Från 2011 ska insatsorganisationen finnas, i alla fall på pappret, och fyllas upp med personal. Varefter det sker ska basorganisationen (tidigare kallad Prodorganisationen) minska gradvis för att endast innehålla det stöd som insatsförbanden inte kan lösa själva. Gränsen är inte lätt att dra och diskussionen mellan förbanden och Högkvarteret pågår som bäst.

onas

På frågan om han tror att förbandet kan lösa sina uppgifter om nuvarande ram skulle omsättas i beslut svarar han båda ja och nej:

– Ja, när vi har fullt i systemet, det vill säga när alla GSS/K, GSS/T finns. När vi har ett fungerande reservofficerssystem och när jag har alla civila specialister. Då tror jag att det går. Men att lösa det redan 2013, nej, det går inte.

Hälsa och skjutfält

Ansvar för hemvärnsförband, Försvarshälsan och servicenivån på skjutfält och skjutbanor är farhågor som återkommer i flera remissvar. Chefen P4 och chefen för Amfibieregementet lyfter också frågor kring möjligheten att ta hand om garnisonsansvaret.

Inget beslut ännu

Både förband och ansvariga på Högkvarterets produktionsstab betonar att detta är en remissrunda och de inkomna svaren kommer att analyseras och att ingenting är beslutat. Alla vill minska risken att personal oroar sig för förslag som i slutändan kanske inte blir verklighet.

– Speciellt bland den civila personalen finns en oro kring vad som komma skall. Detta gäller för hela Bodens garnison. Exempelvis bland FMLOG:s civila personal finns en stor oro. Det finns ett tydligt informationsbehov som vi måste försöka möta, säger Olof Granander.

– Vi kommer att återkomma till förbanden och diskutera med förbandscheferna på chefsmötena. Exakt hur vi går vidare får vi se utifrån sammanställningen av svaren, säger Niclas Karlsson chef för planeringsavdelningen på produktionsstaben och sammanhållande för arbetet med basorganisationen.

Samtidigt är planen att beslut om basorganisationen ska fattas under 2011 för att bemannas under nästa år. (Se separat text.)

DANIEL SKOGLUND

Högkvarteret:

Bemannade insatsförband kan göra andra saker

– Vad innebär det att ha gruppchefer, soldater och sjömän anställda med två till tre års erfarenhet. Vi jobbar utifrån hypotesen att ett insatsförband kan göra helt andra saker än ett värnpliktsförband, säger Niclas Karlsson, chef för produktionsledningens planeringsavdelning och ansvarig för beredningen av basorganisation 13.

Arbetet med basorganisationen är uppdelat på sex produktionsledare: Armé, marin, flyg, hemvärn, logistik och ledning. Metoderna för arbetet inom varje del har varierat. Men principen har varit att respektive förband, skola eller centra får styrningar att svara på varefter högkvarteret modifierar och sänder ut en ny remiss. Det andra remissvaret skickades in av förbanden, skolorna och centra i mitten av september.

Bemannade insatsförband som löser huvuddelen av försvarets uppgifter och en mindre basorganisation som löser resten. Det är målet för den nuvarande omstruktureringen. Förbandens svar som lämnades in i mitten av september ska nu analyseras och diskuteras i yt-

terligare någon eller några vändor. Senast i november–december är det planerat att ÖB ska besluta om den basorganisation som ska intas från första januari 2013.

– Hela arbetet baserar sig på det som regeringen har beställt med tillgängliga befintliga förband i insatsorganisationen. Det är ett självändamål att insatsorganisationen ska vara bemannad och att det måste ske en personalförskjutning till insatsorganisationen, säger Niclas Karlsson.

Försvarsmakten måste dessutom omstruktureras inom nuvarande ekonomisk ram. *”Ekonomi balanseras också genom åtgärder såsom smärre personalreduceringar och rationaliseringar inom basorganisationen.”* heter det i Försvarsmaktens budgetunderlag för 2012.

– Jag har själv erfarenhet som förbandschef. Jag vet att det finns en människa bakom varje siffra. Jag förstår att det här arbetet oroar många. Men det är också så att min uppgift är att skapa bästa möjliga lösning för min chef, säger Niclas Karlsson.

Efter ÖB:s beslut ska vald organisation bemannas under 2012. Organisationen ska vara intagen första januari 2013.

DANIEL SKOGLUND

Officersförbundet:

”För snabb process”

Officersförbundet anser att det finns för mycket oklarheter i arbetet med basorganisationen.

Förbundet yrkade i april att arbetet med basorganisationen borde förlängas ett år och har inte ändrat syn sedan dess.

– Vår syn är detsamma. Vi tycker det är beklagligt att Försvarsmakten inte bromsar på tempot. Jag uppfattar att förbanden fortfarande inte tycker sig fått överblick över helhetstänket, vilket försvårar deras delaktighet, säger Peter Löfvendahl, förbundsdirektör i Officersförbundet.

– Vi har sagt det förr. Det går för fort. Den av statsmakterna beställda ”nya” Försvarsmakten ska finnas tillgänglig från 1 januari 2014. Det finns alltså inget politiskt krav på att stora förändringar ska genomföras redan till 2013, säger Peter Löfvendahl.

Samtidigt deltar förbundet både på förbands- och högkvarternivå med att som konstruktivt part samverka de beslut som fattas.

– Men vi ser en mycket stor risk för att detta blir fort och fel, säger Peter Löfvendahl.

DANIEL SKOGLUND

Soldat 2011:

MELLAN PLIKT OCH FRAMTID

Text: Ulf Petersson. **Foto:** Sussi Lorinder

Gustaf Zethelius muckade som skyttesoldat på Amf 1 i mars.
I april månad stod han uppställd igen, fortfarande som skyttesoldat.
Men där upphör likheterna. Idag är hans chefer kollegor, de lyder under
samma arbetsrättsliga villkor och är anslutna till samma fackförening.

DÅ VÄRNPLIKTEN ERSATTES av kontraktsanställda soldater förändrades förbandens vardagliga förutsättningar från grunden. Till formen ser det likadant ut, samma logement, samma korridorer, samma uppställning på morgonen. Men det är uppenbart att de nya rådande principerna helt förändrat spelplanen.

Gustaf Zethelius går upp i enskild ställning vid morgonuppställningen tillsammans med sina kamrater i driftsstödsgruppen på stabs-/trossplutonen, 205:e amfibieskyttekompaniet, Berga örlogsbas vid Hårsfjärden i Stockholms skärgård. Plutonchef Martin Järvinen informeras om sjukdomsläget. Ett par man är frånvarande på grund av sjukdom, ytterligare tre har känningar av begynnande förkylning alternativt magbesvär. Det är fredag vilket innebär fys och känsligheten kan tolkas mot den bakgrunden.

INNAN UPPSTÄLLNINGEN HINNER vi med en morgonfika tillsammans med kompanichef Hans Näslund. Han berättar om förändringarna och hur det påverkar arbetet. Han håller inte med om att steget från värnpliktig till yrkeskollega inneburit någon skillnad i förhållningssätt till soldaterna. Mot slutet av en värnpliktsperiod var förhållandet mellan officerare och värnpliktiga till övervägande del mer kollegialt än under utbildningstidens inledning.

Tempot har gått ner avsevärt då det gäller utbildningstakt.

– Den stora skillnaden är förändringarna i arbetsgivaransvar och störst skillnad har det blivit för plutoncheferna med mycket mer administration. Det har blivit ett helt nytt yrke, säger Hans Näslund.

Han vittnar om frustration bland plutoncheferna men i takt med att de lär sig systemet så går det ändå allt smidigare. Men den tid som går åt till att knäpa in uppgifter i Prio tas från den direkta utbildningen.

– Det bygger på att soldaterna har grundutbildning. Tempot har gått ner avsevärt då det gäller utbildningstakt, det gäller att lägga ribban på rätt höjd.

HAN BERÄTTAR OM plutonens timme, ett tillfälle för soldaterna att ventilera sina problem. Det har funnits under ett flertal år

Kompanichef Hans Näslund tycker att de anställda soldaterna tar tag i problem snabbare än värnpliktiga.

men har nu ändrat karaktär till att bli ett veckovis återkommande APT, arbetsplatsträff. Major Näslund tycker att soldaterna tar tag i problem snabbare idag än under värnpliktstiden. Ett intryck som stärks under dagen är att alla lär sig under resans gång, lär sig hur de ska förhålla sig till den nya situationen.

Gustaf Zethelius tycker att det går bra.

– Förändringarna är på gott och ont, men jag tycker att vi med tiden lärt oss kommunicera med cheferna. Arbetsmässigt flyter det på extremt bra och befälen ha lyckats anpassa sig snabbt.

DEN HÄR FREDAGEN bjuder på bästa tänkbara förutsättningar. En solig septemberdag i den södra delen av Stockholm skärgård bjuder generöst på naturupplevelser. Det är en kall och klar dag med en färgskala och skärpa utöver det vanliga.

Som oftast på fredagar ägnas förmiddagen åt fysiska aktiviteter, amfibiefys kallas det internt. Gustaf och hans arbetskamrater instrueras att infinna sig utanför vattenövningshallen med stridspackning. Det är snabbmarsch anbefallt. Tre kilometer i högt tempo. För att få amfibieförbandets utbildningstecken ska marschen klaras av på under 18 minuter. Utöver det ska stridshinderbanan ►

Gustaf Zethelius trivs på jobbet men räknar med en civil fortsättning.

och övning amfibie genomförs för att få tecknet. Men det är inte målet för dagens övningar. Alla i gruppen har redan det åtråvärda märket påsytt på höger överarm, nu handlar det om att förvalta sina färdigheter.

Gruppen ger sig iväg i högt tempo och även plutonchef Järvinen och hans kollega deltar. Det gäller att kunna förflytta sig snabbt och ändå ha krafter kvar för att lösa sin uppgift. Efter drygt 16 minuter är de tre kilometrarna avverkade.

EFTER EN STUNDS vila är det dags för vattenfys. Amfibiesoldater ska ha goda färdigheter i vatten och vattenövningshallen är en välbekant miljö.

De två grupperna delas in i två lag. Det är vattenhinderbana på gång. Efter några längder i bassängen för att göra sig av med mjölksyran efter snabbmarschen går startskottet. Lagen ska förflytta sig med en tunna till andra sidan den 25 meter långa bassängen. Där efter tillbaka och plocka upp puckar, vapenattrapper och en livräddningsdocka från botten för vidare befordran till tunnan. Det lag som först placerat föremålen i tunnan och sedan klättrat upp för repstegen till avsatsen fem meter upp står som segrare och den här gången vinner Gustafs gäng till allmän munterhet.

Då Gustaf i våras muckade var de 160 soldater. Av dessa skrev

ett 80-tal på för en kontraktsanställning, uppskattar Gustaf. En handfull har av olika orsaker hoppat av. Bland dem som rekryterats från andra håll har en större andel avslutat i förtid. Ofta beroende på bristande fysiska förutsättningar, tror Gustaf.

– Många tar för lätt på intagningsproven. De hakar på men märker att det inte håller. De klev av efter provanställningen över sommaren. Vi började dessutom med två veckor högvakt och fick känna på varandra ordentligt. Det fick nog flera att fundera på var det hamnat. Fördelen är att de som stannat är riktiga individer, nu gäller det att hålla dem kvar, säger Gustaf Zethelius.

FÖRMIDDAGEN ÄR TILL ända och det är dags för lunch. På 205:e kompaniet gäller ombyte till uniform m/87 på fredagslunchen. Det är en liten helmarkering och eftermiddagen är avdelad till inre tjänst. Det kan betyda APT. Nästan alltid innebär det någon timme vid datorn och registrering i Prio. Gustaf ser inga hinder.

– Man får ju bra koll på det man har gjort.

Mer kritisk är plutonchef Järvinen som tycker att alltför mycket inkräktar på den tid han kunde lägga på utbildning. Det är arbetstider, semesterplanering, sjukfrånvaro och mycket annat som ska registreras. Det kräver disciplin. Gör man fel går det mycket energi åt att korrigera.

Gustaf är en grundpositiv soldat. ”Det är inga problem, det löser vi” är ett tema med variation som ofta återkommer.

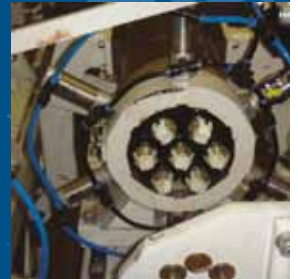
– **DET ÄR** för mycket småknussel i det civila. Det gäller att ta sig från A till B, inte krängla till det. Man måste se till helheten, säger han.

Han stortrivs med arbetet som skyttesoldat, delvis skrev han på för att få känna var hans gränser går, både fysiskt och psykiskt. Nästa vecka börjar befattningsutbildningen, Gustaf är tekniker. Han tycks ha framtiden utstakad för sig. På fädernet har generationer före honom alla haft en militär utbildning i botten men till slut är det på gården tre mil söder om Borås, som generationerna före honom till slut tjänat sitt uppehälle och Gustaf står på tur.

På frågan vad han gör om tre år tycks svaret vara förutbestämt.

– Då läser jag nog på teknis. Både mamma och pappa är civilingenjörer och det är en bra utbildning för arbetet på gården. Innan dess har jag kanske hunnit med en internationell insats. Det beror på hur organisationen ser ut, att den känns färdig. ■

Your Choice for Demilitarization of Cluster Munitions

Extensive experience and
State-of-the-Art Processes

www.nammo.com

Nammo

Patria

In all we do, we deliver protection and performance. In all we deliver, we offer partnerships and potential.

Patria, Finland, Sweden, Norway, info@patia.fi, www.patria.fi, Tel. +358 30 4691

OF AMF vill se

SOLDATER I FÖRENINGSS- ARBETET

Text: Ulf Petersson. Foto: Sussi Lorinder

På Officersförbundets lokalförening på Amf 1 dominerar två frågor. Den ena är hur insatsorganisationen ska formars och den andra frågan gäller villkoren för de kontraktsanställda soldaterna.

– **VISST ÄR DET** en del ”mässfrågor”. Den kan bli tuffa diskussioner och det pågår något av ett kulturskifte här. Vi lär oss längs vägen, säger lokalföreningens vice ordförande Peter Bramstedt.

FÖRST ORGANISATIONSFRÅGAN. Peter Bramstedt börjar med att understryka det goda samtalsklimat som råder mellan föreningen och förbandsledningen. Det finns en insikt att de fackliga företrädarna kan bidra till att höja kvalitén i arbetet med ny insatsorganisation, en insikt som Peter Bramstedt anser upphör vid kaserngrinden.

– Förbandsledningen ska ha heder av att ha bjudit in förbundet till organisationsarbetet. Och våra synpunkter tas tillvara. Men det är ett problem att högkvarteret inte bjudit in fackliga representanter till arbetet att utarbeta en ny insatsorganisation. Vi kan tänka friare, cheferna håller sig inom ramarna, de är lojala. 2009 lämnade vi från föreningen förslag på insatsorganisationen efter att ha granskat ett förslag från HKV. Först nu känns det som att det börjar tas hänsyn till våra synpunkter. Det kunde ha skötts bättre från centralt håll. Det blir onödigt tungjobbat.

Peter Bramstedt är nöjd med sin arbetsplats och det fackliga arbetet.

– Det finns många viljor här men det gör det säkert även på andra förband. En utmaning fackligt är att få ihop viljorna från våra medlemmar på Gotland och i Göteborg.

Till Amf 1 är även knutet två kompanier i Göteborg och hemvärnet på Gotland.

ANSTÄLLNINGSFÖRHÅLLANDE FÖR SOLDATERNA är nästa stora fråga. Grundlönen för en soldat är besvärande låg, anser Per Bramstedt.

– En grundlön på 16 125 kronor är för lågt. Jag tycker man måste ha både ödmjukhet och förståelse för hur det är att leva och bo i en storstadsregion. Vi för diskussioner och tittas på olika lösningar. Inte minst då det gäller boendefrågan. En rimlig nivå lönemässigt hamnar inte under 20 000 kronor, där går en smärtgräns idag.

Då det gäller boendet för soldaterna utreds lösningar inom området. Men det diskuteras även andra lösningar. Det har förts sam-

tal mellan Fortifikationsverket och Akademiska hus om en lösning för både studenter och soldater.

– Det skulle bli en intressant lösning, tycker jag, med ett boende utanför regementsområdet vilket ger bättre möjligheter till ett liv utanför arbetsplatsen, säger Peter Bramstedt.

Peter Bramstedt.

KONKRET SÅ HAR införandet av kontraktssoldater inneburit att styrelsen aktivt börjat arbeta för att få in dem i styrelsearbetet.

– Än så länge har vi adjungerat kontraktsanställda till sammanträdena. Men vi har skickat några på utbildningar och konferenser för att säkra representationen i framtiden.

Peter Bramstedt tycker inte att avståndet mellan medlemmarna i den lokala Officersförbundet har blivit dramatiskt större för att de kontraktsanställda soldaterna har kommit till. Tidigare har föreningen rymt fänrikar och överstar under samma paraply, ytterligare en nivå innebär ingen avgörande skillnad, menar han.

Det märks i så fall mer på diskussionerna i föreningen. Parkerings- och matsalsfrågorna är nya.

– **DET HAR VARIT** en del mässdiskussioner. Soldaterna åter inte på slottet (där övriga personalen åter), till exempel, men det är ingen stor fråga. Parkeringsbestämmelser är en annan fråga som kommit upp. Mycket är av praktisk natur.

Peter Bramstedt erkänner att frågorna kan vara lite känsliga. Det finns också en gammal motsättning mellan soldater och sjömän men han vill inte blåsa upp det. Frågorna går att skära på olika sätt, det går att fundera på de här frågorna, konstaterar han.

För Amf 1 gäller målbilden Afghanistanstyrkan 2013. Det är den som styr.

Det finns många vakanta soldatbefattningar men det är inget som ännu bekymrar. Amf 1 har med sitt läge och sin historia fortfarande en attraktionskraft.

– Jag upplever inte att vakansläget är besvärande, vi ligger nog ungefär enligt plan. Vi får dessutom bra ansökningar. Däremot är få sökande kvinnor och det kan upplevas besvärande. Det är en hård utbildning och det återspeglar sig på rekryteringen. Mångfald är naturligtvis ett plus men inte på bekostnad av att lösa uppgiften, säger Peter Bramstedt. ■

Foto: Claus Christensen – SCANPIX

Specialistofficerare riskerar bli en

LÅGLÖNEGRUPP

Arméns specialistofficerare kan riskera att bli en ny låglönegrupp. En som tröttnade på att inte premieras för utbildning och erfarenhet var förste sergeanten Anders Gustavsson på P4 som sa upp sig. Arbetslösheten varade i fyra dagar, sedan hade han ett nytt civilt jobb – med 5000 kronor mer i lön än i Försvarsmakten.

– Det är för mycket av en låt gå mentalitet på förbandet. På pappret är det lön efter befattning, ansvar och kompetens och marknads-mässiga löner som gäller. I praktiken har alla specialistofficerare på P4 samma lön så det är det enbart graden som styr. Det spelar ingen roll hur unik kompetens man har eller hur mycket ansvar ens befattning innebär, säger Anders Gustavsson.

ANDERS GUSTAVSSON GJORDE sin värnplikt 2005-06 och arbetade sedan på BFA – befälsförstärkningsavtalet – något år innan

han utbildade sig till specialistofficer. Han genomförde yrkes- och befattningskurser på Ledningsregementet inklusive en kurs som skjutledare (FUSA). Därefter fortsatte han med en 19 veckors specialisering mot informationssystemdriftledare – ISDL, en utbildning som han trodde skulle ge utslag i lönekuvertet.

– När jag tillträder den nya befattningen skickar jag in en löneansökan. Först efter 17 mån får jag reda på att jag får 500 kr i påslag. Den nya lönen var 21 100 kronor, säger Anders.

– När jag frågade personalavdelningen hur det kunde komma sig att man värderar min kompetens och befattning så lågt fick jag till svar att jag skulle vara glad att jag överhuvudtaget fick något, att jag minsann hade fått en femhundra mer än mina jämställda kollegor, fortsätter Anders Gustavsson.

Det blev droppen som ledde till att Anders sade upp sig.

BESLUTET VAR INTE undertecknat av den lokala officersföreningen på P4, OF Skaraborgarna, eftersom de inte kunde ställa sig bakom beslutet.

– Lönesättningen utgår från helt olika principer beroende på vil-

ken grupp man tillhör, säger David Lindblom, facklig förtroendeman på P4.

– När lön ska sättas för specialistofficerare och fänrikar vid anställning så utgår arbetsgivaren helt från grad, tidigare erfarenheter betyder ingenting. För gruppchefer och soldater (GSS) och det övriga officerskollektivet är det tvärtom, där är det i hög grad tidigare erfarenheter och befattning som styr, säger David Lindblom.

Anders Gustavsson.

Foto: Privat

DAVID BELYSER OLIKHETERNA med att det i augusti anställdes två korpraler med en månadslön på 22500 kronor i månaden, varav 2900 bestod i en marknadskomponent. Dessa två korpraler utbildades av förstesergeanten Anders Gustavsson och skulle haft honom som chef och utbildare. Ändå skulle Anders haft lägre lön än dem.

– Jag vill påpeka att det inte är soldaterna som har fått fel lön. Det är förste sergeanterna och fänrikarna som värderas fel och riskerar att bli en låglönegrupp. Anders är inte den ende i den gruppen som funderat på att säga upp sig, säger David Lindblom.

– Det rådande löneläget för förste sergeanter och fänrikar på förbandet på är ohållbart. Inplaceringar och löner måste sättas på saklig och likartad grund. Det går inte att använda ett system med marknadskomponenter på GSS men inte för förste sergeanter, fortsätter han.

Utifrån intervjuer med företrädare från lokala officersföreningar även inom flygvapnet och marinen framstår problemet med lönesättningen för specialistofficerare att vara mer utbrett inom armén.

EVA LANGLET

Liten löneskillnad bland specialistofficerare på P4

Mikael Karlsson, chef personalavdelningen vid P4 medger att lönesättningen för specialistofficerare inte fungerar fullt ut.

– Vi har i vårt arbete med P4 lönestruktur konstaterat att det ligger en utmaning i att få en harmoniserad lönestruktur, främst i förhållandet mellan GSS och nyanställda officerare, säger Mikael Karlsson.

– Vi tycker dock att vi lyckats bra med tanke på de förutsättningar som finns när en helt ny personalkategori som påverkar hela lönestrukturen införs i Forsvarsmakten, fortsätter Mikael.

På frågan om det är olika principer som tillämpas vid lönesättning för GSS respektive specialistofficerare så svarar Mikael Karlsson: Nej. Däremot sätts lönen för GSS, än så länge, enligt ett system med tariffer och dessutom i förekommande fall en marknadskomponent. Det innebär att en individ som ligger högt i tariffstegen och dessutom har marknadskomponent kan ha en högre lön än en nyutnämnd officer. Något som man på P4 ser som ett övergående problem, eftersom även GSS inom kort omfattas av individuell lönesättning.

Vid nyanställning inplaceras officerare i P4:s lönestruktur. Vanligtvis innebär detta att officerare erhåller samma ingångslön som sina kurskollegor. När officeren sedan erhåller en ny befattning som innebär ett högre ansvar och svårighetsgrad, sker en löneöversyn.

Lönespridningen är dock inte särskild stor bland specialistofficerarna, 700 kronor efter RALS 2010-2012. Lönen varierar mellan 20 630 kr och 21310 kr.

EVA LANGLET

Vi hjälper dig att vara rätt försäkrad.

För att alltid vara rätt försäkrad – se över ditt försäkringsskydd och kontakta gärna Medlems- och Försäkringsservice på Officersförbundet 08-440 83 30.

Foto: Keystone - SCANPIX

Gerillabekämpningsdoktrinen COIN har sett likadan ut sedan 60-talet. Konceptets teori är svag men i praktiken kan den ibland ändå lyckas.

GERILLABEKÄMPNING

på oprövad vetenskaplig grund

AV STEFAN OLSSON

För bara något år sedan var counterinsurgency, COIN, något okänt i Sverige. Nu är det den militära doktrin som ska vara lösningen på situationen i Afghanistan. Men vad vet vi om doktrinen? Är vi säkra på att den fungerar?

Översatt till svenska blir counterinsurgency upprorsbekämpning eller gerillabekämpning. Det var när COIN började tillämpas i Irak omkring 2006 som den amerikanska försvarsmakten slutligen lyckades dämpa det omfattande våldet. Med denna framgång i bagaget såldes sedan COIN in som ledande doktrin för hur också

talibanerna skulle besegras. Som nyttillträdd president tvekade Barack Obama länge om vilken strategi som skulle tillämpas. Men så i december 2009 bestämde han sig. Trupperna skulle förstärkas kraftigt och COIN skulle vara ledande doktrin.

Övriga ISAF-länder följde snällt efter. Kabulkonferensen i augusti 2010, som i svensk debatt har spelat stor roll för riksdagens ställningstagande om fortsatt engagemang fram till 2014, återspeglade i praktiken bara vad USA redan hade bestämt sig för.

COIN-DOKTRINEN är inte en enhetlig teori för hur gerillabekämpning ska göras utan snarare ett fält av idéer. Den rymmer såväl övergripande teorier om statsbyggande som enkla tips och råd om hur enskilda gerillaförband ska kunna spåras upp och oskadliggöras.

Bland militära tänkare, där många är officerare som själva har utövat COIN, dominerar mikrospektivet. Här är COIN en metod för att skapa säkerhet och trygghet hos civilbefolkningen. Metoder som befolkningskontroll och underättelseinhämtning står i fokus.

På den övergripande politisk-strategiska nivån är intresset ett annat. Här talar man istället om statsbyggnad och ekonomisk utveckling.

Perspektiven motsäger inte varandra men har olika fokus. Vad få känner till är dock att det övergripande perspektivet bygger på samhällsvetenskapliga teorier som egentligen aldrig testats empiriskt.

CENTRALT I GERILLABEKÄMPNING är att få civilbefolkningen att sluta samarbeta med gerillan. Vad kan då motivera enskilda bybor på afghanska landsbygden att skifta sina lojaliteter?

Enligt teorin ska detta göras genom tre saker: säkerhet, statsbyggnad och ekonomisk tillväxt. Men av dessa tre är det egentligen bara säkerhet som vi med visshet kan säga har betydelse. Den som vill skapa stabilitet i ett område måste kunna garantera civilbefolkningen fysisk säkerhet. I annat fall söker befolkningen skydd någon annanstans.

Att statsbyggnad och ekonomisk utveckling spelar samma roll är dock inte självklart. När vi i det moderna Väst talar om staten tänker vi oss en modern byråkrati som kan leverera samhällstjänster. En stat som kan leverera uppfattas som legitim. Tack vare denna legitimitet kan den sedan få folk att lita på den.

Problemet med denna teori är dock att den inte tar hänsyn till att det också finns andra legitimitetsgrunder. I förmoderna samhällen spelar traditionella auktoriteter en stor roll. I Afghanistan uppfattas klanledare och mullor som legitima auktoriteter oavsett deras förmåga att förse sina byar med samhällsservice.

Faktum är att teorin inte ens är helt tillämplig på de moderna västländerna heller. En statsmakt som den svenska vilar i första hand på att den är en demokratisk rättsstat, inte på att den kan tillhandahålla sjukvård och socialförsäkringar.

ÄVEN HYPOTETEN ATT ekonomisk utveckling skapar stabilitet kan ifrågasättas. Fattigdom är i sig självt sällan en drivkraft till krig. Med en växande ekonomi och ett växande antal arbetstillfällen minskar naturligtvis incitamenten för många unga män att låta sig rekryteras av gerillan av ekonomiska skäl. En sådan effekt finns sannolikt. Men de krigsekonomiska sambanden är mycket mer komplicerade än så. Ökad rikedom i ett krigshärjat område kan öka konfliktbenägenheten i och med att det finns mer att kriga om. Att föra in utvecklingsbistånd på ett klumpigt vis kan på så vis förlänga ett krig istället för att förkorta det.

DEN ÖVERGRIPANDE MAKROSOCIOLOGISKA teorin för hur en gerilla ska bekämpas kan alltså ifrågasättas redan på det teoretiska stadiet. Den empiriska forskningen är också helt frånvarande.

Intressant att känna till är dessutom att denna tredelade modell har sett likadan ut sen 1960-talet. Det var under Kalla kriget som samhällsvetare i statens tjänst skapade en modell för hur kommunistiska gerillor skulle kunna bekämpas. Den dominerande filosofin bakom var att det var de ekonomiska förhållandena som dikterade människors beteende. Många av de kommunistiska gerillorna reagerade mot ekonomiska orättvisor. Om en välfungerande stat som kunde ta sig an orättvisorna etablerades i oroliga länder skulle de kommunistiska gerillorna kunna neutraliseras.

Den tredelade modellen kom sedan att överleva decennium efter decennium utan att någon egentligen ifrågasatte hur den hade kommit till och om den fortfarande hade relevans. När så situationen i Afghanistan utvecklades till ett gerillakrig och de gamla strategiböckerna dammades av kom modellen att appliceras helt oförändrad.

Modellen återfinns idag i ledande styrdokument för ISAF. Typexemplet är ISAF:s PRT-handbok som många svenska officerare har kommit i kontakt med. Men även den svenska regeringens Afghanistanstrategi bygger på samma modell.

MYCKET AV DET arbete som utförs av ISAF bygger alltså på en oklar grund över vad det är som kan få enskilda bybor på afghanska landsbygden att skifta sina lojaliteter från att samarbeta med talibanerna till att samarbeta med ISAF och de afghanska säkerhetsstyrkorna. Byggen av vägar och skolor som ett sätt att understödja Kabulregimens legitimitet är kanske helt meningslösa aktiviteter.

PRT:erna sägs arbeta med "rekonstruktion", men Afghanistan är ett fattigt land, och någon stat som kunde leverera grundläggande samhällsservice fanns egentligen aldrig förut. Att den nya Kabulregimen därför ska kunna vinna befolkningens lojalitet genom att ISAF-länderna bygger vägar och brunnar känns något långsökt.

SOM TUR ÄR står och faller dock inte COIN-konceptet med de övergripande makroteorierna, utan det finns också en praktisk sida. Mycket av den litteratur om COIN som kommit ut under senare år, och likaså de tidskrifter som behandlar gerillabekämpning, exempelvis *Small Wars Journal*, handlar om COIN på taktisk nivå. Hur ska enskilda byäldsten eller klanledare förmås att bryta banden med talibanerna? Här spelar inte teorier om statsbyggnad eller ekonomisk utveckling någon roll, utan här fokuserar man på det som verkligen är de lokala ledarnas problem. I Afghanistan handlar det i stort sett alltid om att ledarna är rädda att straffas av talibanerna om de samarbetar med ISAF. Vägar och skolor spelar en mindre roll. Om COIN kommer att bli en framgång i Afghanistan eller inte beror således i första hand på hur skickliga ISAF är på att skapa säkerhet i de afghanska byarna.

MEN MED DETTA sagt måste också ett varningens finger höjas med avseende på andra politiska problem som kan få även den mest framgångsrika COIN-kampanj att gå i stöpet. Det främsta av dessa problem är Pakistan. Norra Pakistan har alltid tjänat som talibanernas tillflyktsort. Så länge de kan gömma sig där kommer de aldrig att slås ut.

Lägg därtill andra problem som att COIN är mycket tid- och personalkrävande, att tålmodet hos ISAF-ländernas hemmaopinioner håller på att rinna ut, att många av ISAF-länderna måste spara i sina försvarsbudgetar, så förstår man att den nuvarande strategin är bräcklig. COIN är en fungerande metod för gerillabekämpning, om detta råder det inget tvivel, men frågan är om de politiska förutsättningarna i övrigt är de rätta.

FAKTA: Stefan Olsson

STEFAN OLSSON är forskare på Totalförsvarets forskningsinstitut, FOI:s avdelning för försvarsanalys och har tidigare i år lagt fram rapporten *Stabilitet i Afghanistan: En kritisk granskning av ISAF:s strategi för counterinsurgency, COIN*.

Förbundsmöte 2011

Medlemmar och föreningar har tillsammans inkommit med totalt 29 motioner som förbundsmötet har att ta ställning till. De handlar om allt från förbundets medlemsavgifter till att Officersförbundet ska verka för att samtlig militär personal tilldelas tjänstemobiltelefon.

Två av motionerna beskrivs här. Alla motioner och förbundsstyrelsens yttranden över dessa finns att läsa på www.officersforbundet.se under Om förbundet/Förbundsmöte

Sitter identiteten i **FÖRSVARSGRENEREN?**

ÄR DET FÖRSVARSGREN eller personlig lämplighet som är viktigast när Officersförbundet väljer vilka som ska leda förbundet. HSOF har lämnat ett förslag att förbundets presidium inte nödvändigtvis behöver bestå av en person från vardera försvarsgren.

HSOF menar att rörligheten inom Försvarsmakten ökar och att målet är att vi ska bli EN Försvarsmakt. Det kan vara svårt att avgöra vad som avgör vilket försvarsgren man representerar. Är det grundutbildningen eller den arbetsplats där man tjänstgjort längst eller senast?

MED EN ALLSIDIG representation i förbundsstyrelsen finns det inte längre någon anledning att presidiet behöver representera de tre försvarsgrenarna. Lämplighet måste avgöra eftersom dessa leder FS arbete och samtidigt utgör ett ansikte utåt. Allt med medlemmarnas bästa i fokus.

Förbundsstyrelsen har diskuterat frågan men bedömer att det fortfarande finns en så stark identitet i försvarsgrenarna att presidiet ska vara sammansatt av alla tre försvarsgrenar. Förbundsstyrelsen rekommenderar därför förbundsmötet att avslå motionen.

Hur ska förbundet hantera **CIVILA PÅ MILITÄR BEFATTNING?**

FÖR ETT PAR år sedan beslöt förbundsstyrelsen att Officersförbundet skulle börja rekrytera soldater. Är nästa steg att även öppna upp för civila specialister på militär befattning i insatsorganisationen? En motion från OF F17 handlar om att Officersförbundet borde öka möjligheten att ta emot individer i denna kategori som ansöker om medlemskap.

- **FRÅGAN HANDLAR** om några anställda i insatsorganisationen som sett mervärde med ett medlemskap i Officersförbundet, trots att de inte är officerare eller GSS, säger Lars Fresker.

- Uppfyller de kravet på militär utbildning anser FS att det inte krävs förbundsstyrelsebeslut vid varje enskild medlemsansökan, fortsätter han.

EN CIVIL SPECIALIST i insatsorganisationen som idag ansöker om medlemskap kan inte bli medlem utan ett särskilt beslut av förbundsstyrelsen för varje enskild individ. Den ordningen vill OF

F17 nu ändra på eftersom de som ansöker om medlemskap gör det utifrån vilken organisation som bäst kan tillvarata deras intresse då de tjänstgör i insatsförbundet fullt ut.

Officersföreningen F 17 föreslår därför att förbundsstyrelsen beslutar om att öppna Officersförbundet för civilanställda med i insatsförbanden, utan krav på särskilt beslut av förbundsstyrelsen.

FÖRBUNDSSTYRELSEN STÖDJER OF 17:s motion. Förbundsstyrelsen har tittat över stadgarna och diskuterat gränsdragningarna för vad som kräver styrelsebeslut och inte. I styrelsens svar avseende motionen är utgångspunkten att den som har sin fasta anställning i ett insatsförband – och också har en grundläggande militär utbildning – kan bli medlem utan särskild styrelseprövning. Enligt Forsvarsmaktens personalinstruktion är de specialister som anställs på civila befattningar i insatsorganisationen för militär tjänstgöring och är militär personal.

RÖS-skyddat säkerhetsskåp
för servrar i skalskyddsklass SS1/ EMP

Säkerhetsskåpet har utvecklats av **KAMIC tillsammans med E.A. Rosengrens AB** på uppdrag av försvaret. Skåpet är en säkerhetsinvestering för att skydda information på servrar m.m. från intrång. Välkommen att kontakta oss för mer information!

KAMIC Box 278, 651 07 Karlstad, Tel: 054-57 01 20, www.kamic.se
ROSENGRENS Box 315, 192 30 Sollentuna, Tel: 08 587 677 07, www.rosengrens.se

FÖRSVARSMAKTEN MARKSTRIDSSKOLAN

SÖKER TAKTIKOFFICER

Markstridsskolan söker en taktikofficer med t.v. placering vid Taktiksektionen i Skövde.

Huvudsakliga arbetsuppgifter

Utbilda elever vid bl.a. OF2-utb samt Bataljonstabsmedlemskurs i taktik på bataljons- och brigadnivå

Delta i taktikutveckling och utarbetande av reglementen för bataljons- och brigadnivå

Delta i och leda fältövningar, fältövningsmoment samt stabstjänstövningar

Bakgrund

- Nivå OF3 (Mj)
- Erfarenhet från markstrid (p-/mekförband) på bataljonsnivå
- Erfarenhet från brigadnivå är meriterande

Intresseanmälan till HR-avd MSS senast 2011-11-30.

Upplysningar kan lämnas av övlt Stefan Eriksson, C Taktikavd, 0500-465725, och OF MSS Kn Stefan Ohlson tfn 013-195103.

Förbundsmöte 2011

Förbundsmötet väljer förbundsstyrelse

Den 19 september presenterade valberedningen sitt tredje förslag på vilka som ska sitta i förbundsstyrelsen kommande verksamhetsperiod. Den 21 oktober är sedan sista dag att lämna synpunkter på vilka som ska leda förbundet de närmaste åren.

Det slutliga förslaget som förbundsmötet tar ställning till skickar valberedningen ut den 31 oktober. I nästa nummer av Officerstidningen presenterar vi de föreslagna ledamöterna men redan tidigare kommer de att presentera sig själva på Officersförbundets nystartade Facebooksida.

Otålig!

Eller framåt...

Milso är ett tjänsteföretag som erbjuder Teknik-, Lednings- & IT-konsulter. Våra uppdrag inom försvarsområdet handlar om allt från Gripen, helikoptrar och telekrig till skyddsutrustning för stridsfordon.

Nu behöver vi fler engagerade medarbetare. Är du en av dem?
- Hör av dig!

Milso
Man in the loop solutions

Milso AB Wennerbergsgatan 10 112 58 Stockholm www.milso.se

JUST NU SÖKER 13.SÄKERHETSBATALJON

- SÄKERHETSUNDERRÄTTELSEOFFICER
- OFFICER FÖR OPERATIV SÄKERHETSTJÄNST

för tjänstgöring vid Livgardet.
Läs mer om befattningarna och ansök på
www.forsvarsmakten.se/Jobba_har/Lediga_jobb

FÖRSVARSMAKTEN
 LIVGARDET

Valberedningens remiss 3

Förbundsordförande	Lars Fresker	OF Bothnia
1:e vice Ordf	Johnas Mård	OF MarinB/SSS
2:e vice Ordf	Maria von Below	OF F 21/Ärna OF

LEDAMÖTER

Karl-Johan Boberg
Göran Carlsson
Peter Ceimertz
Bo Christensen
Håkan Jansson
Magnus Johansson
Per Jönsson
Hans Lundgren
Susanne Nyberg
Thomas Rydh
Niclas Schöld
Johan Öhlén

FÖRENING

OF Amf
OF HKV
OF Lv 6
Kfl OF
OF Bothnia
OF Enköping
OF F7
OF HKP
Kfl OF
OF F 17
OF Skaraborgarna
OF Göteborg

SUPPLEANT ARMÉ

1. Martin Folestam
2. Christofer Grangård

FÖRENING

OF Södra Skåningarna
OF Livgardet

SUPPLEANT MARIN

1. Mattias Hansson
2. Klas Hellström

FÖRENING

Kfl OF
OF Amf

SUPPLEANT FLYG

1. Gabriel Bris
2. Fredrik Löqvist

FÖRENING

HSOF
Ärna OF

REVISORER

Ordinarie Per Thulin
Ordinarie Jonas Holmgren

FÖRENING

OF Södra Skåningarna
OF Bothnia

Suppleant Lars Larsson OF Amf
Suppleant Peter Johansson Kfl OF

DATUM ATT HÅLLA REDA PÅ

- 21 oktober:** Sista dag för reaktioner på valberedningens remiss 3.
- 31 oktober:** Valberedningens slutliga förslag till förbundsstyrelse skickas ut till officersföreningarna samt läggs ut på www.officersforbundet.se.
- 15-17 november** Förbundsmöte

WORLD LEADERS

IN CBRN RESPIRATORY PROTECTION

THE FUTURE GENERATION OF MASKS FOR DEFENCE FORCES

t: +44 (0) 1225 896705 e: protection@avon-rubber.com

www.avon-protection.com

AVON
PROTECTION

FÖRBUNDSNYTT

SENASTE NYTT FRÅN
OFFICERSFÖRBUNDET

HAR DU KOLL PÅ ARBETS RÄTTEN

Officersförbundet genomför varje år ett antal fackliga utbildningar där du som är medlem i förbundet kan lära dig mer om de lagar och regler som styr arbetsmarknaden. Läs mer på www.officersforbundet.se.

OFFICERSFÖR 15-17 NOVE

Prenumerera på Officersinfo

Du vet väl att du kan prenumerera på förbundets nyhetsbrev. Gå in på www.officersforbundet.se under rubriken Kontakter kan du anmäla dig som prenumerant.

facebook

Officersförbundet på facebook

Nu finns Officersförbundet på facebook. Där kommer bland annat den av valberedningen föreslagna förbundsstyrelsen att presentera sig själva.

Välkommen att säga vad du tycker om Officersförbundet och Försvarsmakten och dela med dig av information du tror är intressant för andra medlemmar.

Fel retroaktiv lön

Det har visat sig att den retroaktiva utbetalningen av nya löner är felaktiga. PRIO dagberäknar retroaktiv löneförhöjning vilket kan få som resultat att exempelvis en löneförhöjning om 1 000 kr x 3 mån retroaktivt inte blir 3 000 kr utan mer eller mindre. Det verkar som att samtliga retroaktiviteter som hittills utbetalats är felaktiga. FM ska nu undersöka vad felet beror på och rätta till.

- Vi kommer beakta de rätta utbetalningarna. Dröjer det mer än tre månader från det att förbandsavtalet blev klart får vi överväga att ta tvist, säger Niklas Simson, förhandlingschef.

56 procent av Försvarsmaktens gruppchefer, soldater och sjömän är medlemmar i Officersförbundet.

Foto: Josef El Mahdi - FBB

Många nya medlemmar

Medlemmarna fortsätter att strömma till Sacoförbunden. Jämfört med första halvåret 2010 har det totala medlemsantalet i Saco ökat med 1,5 procent det första halvåret 2011. Den allra största procentuella ökningen står Officersförbundet för.

Officersförbundet har ökat medlemsantalet ordentligt det senaste året. De nya medlemmarna är framför allt GSS. Vi har nu 1799 medlemmar i den gruppen. Det

innebär att vi per dags dato har 56 procent av de anställda GSS i Försvarsmakten. När det gäller officerarna så har vi en anslutningsgrad på 94 procent.

Det här visar att Officersförbundet är intressant, en part man räknar med. Över 50 procent av GSS ska vi vara stolta över. Det är en hög anslutningsgrad om vi ser till åldersgruppen. Den fackliga anslutningsgraden bland 16-24 åringar i Sverige är 35 procent enligt LO:s rapport om facklig anslutning för 2010. Förmodligen är det

så att de allra flesta av de som inte finns hos oss är oorganiserade.

Bra kan bli bättre

Naturligtvis slår vi oss inte till ro. Det finns gott om utrymme för fler i förbundet. Tyvärr har vi inte heller lyckats lika bra på studerandesidan. Här har officersföreningarna ett utmanande uppdrag - ta hand om dessa när de kommer ut på förbanden.

Men vi kan definitivt vara tillfreds med våra resultat det senaste året.

Lång väntetid på telefon

Under de senaste veckorna har en del medlemmar haft svårt att komma fram på telefon till kansliet. - Vi ber om ursäkt och överseende med detta. Det beror delvis på att vi i samband med bytet av medlemsregister har haft ovanligt många telefonsamtal angående inloggnings

samtidigt som medlemservice haft utbildning som ibland har krockat med telefontiden, säger Peter Löfvendahl.

Det säkraste sättet att komma fram till kansliet är att använda växelnumret, 08-440 8330, och välja medlemsstöd eller medlems-

service beroende på vilket ärende man har. Telefonsystemet söker upp tillgängliga medarbetare eller ställer samtalet i kö i väntan på att någon blir tillgänglig.

BUNDET FÖRBUNDSMÖTE MBER 2011

Personalnytt på kansliet

Ombudsman Pelle Avelin och informationsansvarig Daniel Skoglund är bägge tillbaka från sina föräldraledigheter.

Maria von Below har avslutat sitt vikariat och återgått till F21.

Pelle Avelin

Foto: Ulf Löbke

Fel ob-ersättning för pingsthelg

De som arbetat över pingsthelgen har endast fått kvalificerad och inte förhöjd ob-ersättning utbetald.

Medlemmar som hört av sig till HRC har fått svaret att avtalet är ändrat. Officersförbundet är dock överens med FM om att avtalet inte är ändrat.

FM ska rätta till i PRIO och rätta till utbetalningarna.

MEDLEMSSTATISTIK

Yrkesverksamma, 2/9 2011

Officer	8958	(-9)
Hedersmedlem	3	
Övrig	54	
Reservofficer	46	(+1)
Soldat/gruppbefäl	1774	(+228)

ÄR DU RÄTT FÖRSÄKRAD?

Genom ditt medlemskap i Officersförbundet kan du teckna ett antal personförsäkringar. Vet du vilka försäkringar som du tecknat? Logga in på förbundets hemsida och kontrollera ditt försäkringskydd.

Vara skyddsombud

Vara skyddsombud är en ny skrift från Saco. Den ger en övergripande beskrivning av arbetsmiljölagstiftningen med fokus på det systematiska arbetsmiljöarbetet.

Skriften går också igenom skyddsombudets roll, befogenheter och rättigheter. Tanken är att "Vara skyddsombud" ska vara ett stöd och en vägledning i det lokala arbetsmiljöarbetet. Skriften finns att ladda ner på officersförbundet.se Under arbetsmiljö/systematiskt arbetsmiljöarbete och från www.saco.se där den också kan beställas som trycksak.

Oerfaren!

Eller vetgirig...

Milso erbjuder Teknik-, Lednings- & IT-tjänster. Våra uppdrag inom försvarsområdet handlar om allt från Gripen, helikoptrar och telekrig till skydd för stridsfordon.

Nu behöver vi fler yngre kollegor till försvarsområdet. Är du en av dem? - Hör av dig!

Milso AB Wennerbergsgatan 10 112 58 Stockholm www.milso.se

Foto: Kottetoys

Vi är på plats

Inte på en stol, utan på flera olika uppdrag. Kanske bredvid dig.

Sjöland & Thyselius har uppdrag på samtliga FMVs anskaffningskontor.

Med 20 års erfarenhet inom försvarssektorn har vi idag en stor kunskapsbank. Därför kan vi se till att du får den kompetens du behöver.

Bland våra konsulter hittar du till exempel kravställare, verksamhetsutvecklare, systemarkitekter och projektledare. Men vi ger dig inte vilken kravställare eller systemarkitekt som helst, utan den som är rätt för just ditt uppdrag.

Rätt person på rätt plats helt enkelt.

Sjöland & Thyselius

Hälsingegatan 43, Stockholm

08-587 623 00

www.st.se info@st.se

OF Ä höstmöte

**Torsdagen den 27 oktober 2011 ombord på
Sjöofficerssällskapets restaurantfartyg "Segelkronan" förtöjd vid
Östra Brobänken (alldeles öster om Långa raden 8)
och i Kastellet, på Kastellholmen. Segelkronan är förtöjd intill den parkering
som ligger på östra sidan av Skeppsholmen, Östra Brobänken.**

PROGRAM

1. Kl 16.00 Samling ombord på Segelkronan för kamratlig samvaro, BIO
2. Kl 17.15 Förflyttning till Kastellet
3. Kl 17.30 – 18.45 (ca) Höstmöte samt föredrag av marininspektören, konteramiral Jan Thörnqvist i ämnet: EU's operation ATLANTA – skydd mot piratinsatser till sjöss utanför Somalia.
4. Kl 19.00 (ca) Gemensam middag ombord på Segelkronan.
 - förrätt med öl
 - varmrätt med vin
 - kaffe och kaka

PRIS: 350:-

ANMÄLAN

Anmälan ska vara kassören tillhanda senast den 18 oktober genom inbetalning av 350 kronor till OF Ä plusgirokonto 60 90 10 – 4. Glöm inte att notera namn på blanketten.

Är du sent ute går det också bra att ringa/mejla till klubbmästaren, Sten Munck af Rosenschöld, telefon 08-612 72 05, e-post: semu@comhem.se

VARMT VÄLKOMNA

Var är den strategiska lönepolitiken?

Den HR-transformering Försvarmakten genomgått de senaste åren har lett till ett ökat ansvar och förändrade arbetsuppgifter för många idag verksamma officerare. Två exempel på detta är de som innehar befattningar som plutonchef och kompanichef.

I den tidigare försvarmakten kom uttagna värnpliktiga till våra grindar, för att därefter genomgå grundutbildning, befattningsutbildning och förbandsträning. Efter en bestämd tid var processen klar och de lämnade oss som färdiga soldater. Plutonchefen var en drivande kraft i processen och kompanichefen var gud.

De nya tiderna har placerat plutoncheferna bakom skrivbord. Ansvar för rekrytering, säkerhetsprövning, rehabilitering, löneutbetalning, ledighet, uppsägning m.m.

har landat på sagda skrivbord. Arbetet skall utföras utan HR-stöd vid förbanden. Det stöd de är hänvisade till finns i telefonen och blir tillgängligt först efter en vanligtvis lång tids köande.

Plutonchefen och kompanichef är nu försvarmaktens ansikte mot våra blivande, innevarande och före detta soldater. Att de löser sina arbetsuppgifter på ett effektivt sätt och med en positiv anda är en förutsättning för att rekryteringen av soldater skall bli verklighet.

För att motivera dessa individer är det av yttersta vikt att försvarmakten snarast presenterar en lönepolitik som kan vidareutvecklas på förbanden. Utan en strategisk inriktning för personalpolitiken kommer våra förband, i bästa fall, förbli halvfulla.

PER CARLSSON,
Ordförande OF-Lv6

Officersförbundet måste analysera FHS-besparingar

Försvarshögskolan fortsätter att spara. Under denna rubrik meddelas betydande förändringar i en utbildningsgång, som måste betecknas som den viktigaste i officersutbildningen: Ledarskap och Management.

För en äldre officerskamrat förefaller det märkligt att förändringen endast presenteras som en ändring av antalet tjänster och en justering av ekonomin för Försvarshögskolan.

Nog borde Officersförbundet granska följderna för UTBILDNINGEN då ILM läggs ner och 30 tjänster kan försvinna.

Min ganska långvariga erfarenhet av utbildningen vid gamla MHS är att ledarskap (och management) i krig som i fred på en högre nivå kräver en utbildning i stabstjänst. Och med stabstjänst ska förstås det samspel som erfordras mellan chef, stabschef och stabsmedlemmar för att chefen/myndigheten skall få korrekt underlag för beslutfatt-

ning och genomförande av beslut/plan. Kopplingen mellan taktik och stabstjänst är därför viktig och nödvändig för att man skall nå resultat; i fred som i krig.

Ett gammalt slagord:

En perfekt plan som omsätts i dålig stabstjänst blir - katastrof!

En plan med brister - omsatt i perfekt stabstjänst kan lyckas.

En dålig plan - blir inte till om stabstjänsten fungerar.

Alltså: Även vi pensionsavgångna intresserar oss för hur omorganisationen på FHS ska slå mot den högsta officersutbildningen. Det borde Officersförbundet analysera och delge ÖB och sina aktiva medlemmar.

Hur är det förresten med utvärderingen av FHS utbildningsresultat? Har man konstaterat någon förändring i förhållande till det "förakademiska" systemet?

JOHN CRAFOORD

F.d. överste. F.d. lärare, kurschef,
linjechef och stabschef MHS

Vi stödjer hela soldatfamiljen!

Familjestödets innehåll är utformat med hänsyn till de förändrade livsvillkor som kan komma att möta soldatens familjemedlemmar, släktingar & nära vänner i samband med en utlandstjänstgöring.

Vi erbjuder bland annat PREP-kurser för par, individuellt samtalsstöd, familjerådgivning och aktiviteter vid landets soldathem.

Passa på att anmäla er till höstens PREP-kurser!

För mer info och anmälan, besök vår nya hemsida www.soldathem.org

SVENSKA
SOLDATHEMSFÖRBUNDET

ANNONSERA I

OFFICERSTIDNINGEN

MEDLEMSTIDNING FÖR OFFICERSFÖRBUNDET

Sveriges starkaste annonsorgan inom försvarssektorn!

Direktkanalen till beslutsfattare och inköpare inom bl a;
FMV, FRA, FOI, FortV, MUST, Pliktverket och Högkvarteret.

22 000
läser ditt budskap

ANNONSAVDDELNINGEN

Tel: 08-742 10 08 • Fax: 08-742 10 09 • Mail: info@irmermedia.com